

Soud: Nejvyšší soud
Datum rozhodnutí: 11/14/2018
Spisová značka: 7 Tdo 1392/2018
ECLI: ECLI:CZ:NS:2018:7.TDO.1392.2018.1
Typ rozhodnutí: USNESENÍ
Heslo: Dovolací důvody
Krádež
Spolupachatelství
Dotčené předpisy: § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.
§ 205 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku
§ 23 tr. zákoníku
Kategorie rozhodnutí: C

7 Tdo 1392/2018-28

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl dne 14. 11. 2018 v neveřejném zasedání o dovolání obviněného **J. K.**, nar. XY v XY, bytem XY, proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 27. 6. 2018, sp. zn. 9 To 190/2018, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Mladé Boleslavi pod sp. zn. 17 T 16/2018, takto:

Podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. se dovolání obviněného J. K. **odmítá**.

Odůvodnění:

Rozsudkem Okresního soudu v Mladé Boleslavi ze dne 17. 4. 2018, č. j. 17 T 16/2018-140, byl obviněný uznán vinným přečinem krádeže podle § 205 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku a odsouzen podle § 205 odst. 1, § 67 odst. 2 písm. b), § 68 odst. 1, 2 tr. zákoníku k peněžitému trestu v celkové výši 15 000 Kč a pro případ jeho nezaplacení mu byl podle § 69 odst. 1 tr. zákoníku stanoven náhradní trest odnětí svobody na tři měsíce. Podle § 228 odst. 1, § 229 odst. 2 tr. ř. bylo rozhodnuto o náhradě škody.

Podle skutkových závěrů soudu prvního stupně se obviněný uvedeného přečinu dopustil v podstatě tím, že v době od 17:00 hod. dne 2. 2. 2017 do 07:00 hod. dne 6. 2. 2017 z prostoru u lesní cesty mezi obcemi XY a XY, okres XY, společně s dosud neustanoveným spolupachatelem, za použití motorového vozidla Ford Transit, postupně odcizil 5,2 pr. m³, tj. 2,912 m³ plnometru habrového dřeva ve dvoumetrových délkách o průměru do 20 cm, čímž poškozené společnosti Lesy Sv. Hubert, s. r. o., způsobil škodu v celkové výši 5 393 Kč.

Rozsudek soudu prvního stupně napadl obviněný odvoláním, které v Krajský soud v Praze usnesením ze dne 27. 6. 2018, č. j. 9 To 190/2018-154, podle § 256 tr. ř. zamítl.

Proti usnesení soudu druhého stupně podal obviněný prostřednictvím obhájce dovolání, které opřel o dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. vytkl odvolacímu soudu, že odmítl jeho odvolání, ačkoliv soud prvního stupně pochybil, když hodnotil důkazy způsobem pro něj pouze nevýhodným. Přivezl pouze dřevo, které je možno považovat za klestí, což nemůže být předmětem krádeže. Zdůraznil, že soud prvního stupně pominul, že na základě provedeného dokazování oproti obžalobě prakticky 10x

zmenšil objem odcizeného dřeva, ale již se nepozastavil nad tím, kam se zbývající objem dřeva ztratil. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. namítl, že soud nesprávně a z nezákonného zdroje (vyjádření poškozeného) stanovil výši škody. Z obhajobou předložených důkazů je zjevné, že cena dřeva byla nižší a představovala by částku nedosahující trestněprávní hranici 5 000 Kč. Soud prvního stupně dospěl k nesprávným právním závěrům proto, že výši škody stanovil způsobem pro obviněného nevýhodným, což nenapravit ani odvolací soud a kromě toho došlo k porušení zásady subsidiarity trestní represe.

Závěrem obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí soudu druhého stupně a přikázal mu věc v potřebném rozsahu znovu projednat a rozhodnout.

Státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství se k dovolání obviněného vyjádřil a uvedl, že zásada in dubio pro reo je zásadou procesní a nikoliv hmotně právní a odkázal na judikaturu ze které je patrné, že není přípustné dodržení této zásady zkoumat v dovolacím řízení. Pokud tedy obviněný zpochybňuje skutková zjištění učiněná soudy, neodpovídají jeho námitky žádnému z dovolacích důvodů podle § 265b tr. ř. Pod uplatněný dovolací důvod by se dala podřadit námitka, že soudy nepostupovaly v souladu se zásadou subsidiarity trestní represe. S odkazem na judikaturu ovšem přichází v úvahu použití této zásady jen ve zcela výjimečných případech. Okolnosti konkrétního případu by musely být zcela mimořádné a zákonodárcem při formulování konkrétní skutkové podstaty trestného činu v podstatě nepředpokládané. Čin obviněného však žádné takové výjimečné znaky nemá, neboť se jedná o prostou krádež dřeva v lese a jeho výjimečnost nemůže být dovozena ani z relativně nízké škody. Pokud obviněný dovozuje možnost užití § 12 odst. 2 tr. zákoníku z pochybností o výši škody, je taková úvaha nesprávná, neboť pochybnosti o vině mohou vést k absenci skutkových zjištění a nikoliv k absenci škodlivosti činu pro společnost. V daném případě není důvod k aplikaci § 12 odst. 2 tr. zákoníku, a právní posouzení skutku je správné.

Závěrem státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl jako zjevně neopodstatněné.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 265c tr. ř.) shledal, že dovolání obviněného je přípustné [§ 265a odst. 1, odst. 2 písm. h) tr. ř.], bylo podáno obviněným jako osobou oprávněnou prostřednictvím obhájce [§ 265d odst. 1 písm. b), odst. 2 tr. ř.], v zákonné lhůtě a na místě, kde lze podání učinit (§ 265e odst. 1, 2 tr. ř.). Dovolání obsahuje i obligatorní náležitosti stanovené v § 265f odst. 1 tr. ř. Nejvyšší soud dále shledal, že dovolání obviněného je zjevně neopodstatněné.

Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotně právním posouzení.

Z dikce uvedeného ustanovení plyne, že ve vztahu ke zjištěnému skutku je možné dovoláním vytýkat výlučně vady hmotně právní. Zpochybnění správnosti skutkových zjištění do zákonem vymezeného okruhu dovolacích důvodů podle § 265b tr. ř. zahrnout nelze. Soudy zjištěný skutkový stav je pro dovolací soud východiskem pro posouzení skutku z hlediska hmotného práva. Dovolací soud tedy vychází ze skutkového stavu tak, jak byl zjištěn soudy prvního a druhého stupně.

V mezích dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze namítat, že skutek, jak byl soudem zjištěn, byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin, ačkoliv o trestný čin nejde, nebo že jde o jiný trestný čin, než kterým byl obviněný uznán vinným. Vedle vad, které se týkají právního posouzení skutku, lze vytýkat též „jiné nesprávné hmotně právní posouzení“. Rozumí se jím zhodnocení otázky, která nespočívá přímo v právní kvalifikaci skutku, ale v právním posouzení jiné skutkové okolnosti mající význam z hlediska hmotného práva.

Na podkladě dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. nelze ovšem namítat a ani přezkoumávat a hodnotit správnost a úplnost skutkového stavu ve smyslu § 2 odst. 5 tr. ř. ani prověřovat úplnost provedeného dokazování a správnost hodnocení důkazů podle § 2 odst. 6 tr. ř., poněvadž tato činnost soudu spočívá v aplikaci ustanovení procesních, nikoliv hmotně právních. Dovolání lze opírat jen o námitky hmotně právní povahy, nikoli o námitky skutkové.

Současně platí, že obsah konkrétně uplatněných námitek, o něž se opírá existence určitého dovolacího důvodu, musí věcně odpovídat zákonnému vymezení takového dovolacího důvodu podle § 265b tr. ř., nestačí jen formální odkaz na příslušné ustanovení obsahující některý z dovolacích důvodů.

Námitky obviněného směřující proti hodnocení důkazů a skutkovým zjištěním soudů obou stupňů obsahově neodpovídají uplatněnému dovolacímu důvodu a nelze je tak pod tento dovolací důvod podřadit. Stěžejní námitkou obviněného je, že soud nesprávně určil výši škody, kdy tato měla jen nepatrně přesáhnout hranici 5 000 Kč. Ačkoli by tato námitka mohla být formálně podřaditelná pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., materiálně se s jeho obsahem zcela mýjí, neboť ji obviněný založil výhradně na své vlastní verzi skutkového děje, která je však diametrálně odlišná od toho, jak ji uzavřely soudy obou stupňů. Na tomto místě Nejvyšší soud připomíná, že ve smyslu ustanovení § 265b odst. 1 tr. ř. je dovolání mimořádným opravným prostředkem určeným k nápravě výslovně uvedených procesních a hmotně právních vad, nikoli k revizi skutkových zjištění učiněných soudy prvního a druhého stupně, ani k přezkoumávání jimi provedeného dokazování. Do skutkových zjištění soudů může Nejvyšší soud zasáhnout jen zcela výjimečně, pokud to odůvodňuje extrémní rozpor mezi provedenými důkazy a skutkovými zjištěními z nich učiněnými. V takovém případě je dotčeno ústavně garantované základní právo obviněného na spravedlivý proces a zásah Nejvyššího soudu má podklad v čl. 4 a 90 Ústavy (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 5. 2010, sp. zn. 7 Tdo 448/2010). O takovouto situaci se však v posuzované věci nejedná. Soudy obou stupňů si vytvořily dostatečný skutkový podklad pro svá rozhodnutí v souladu s § 2 odst. 5 tr. ř. a nijak nevybočily z mezí volného hodnocení důkazů v souladu s § 2 odst. 6 tr. ř. Následně soudy pečlivě hodnotily důkazy, jak jednotlivě, tak i v jejich vzájemných souvislostech, v souladu s pravidly formální logiky a zásadou volného hodnocení důkazů, čímž dospěly ke správným skutkovým závěrům odpovídajícím výsledkům dokazování. Obhajoba obviněného byla spolehlivě vyvrácená, a to především výpověďmi svědků J. R., M. G. a I. H., fotografiemi z fotopastí, vyhodnocením výpisů od mobilních operátorů a odborným vyjádřením Ing. Tomáše Němečka, znalce z oboru doprava, ekonomika a strojírenství. Soud rovněž uvedl, z jakých důvodů neuvěřil obhajobě obviněného a podrobně rozvedl, z jakých důkazů a na základě jakých úvah dospěl k závěru o jeho vině. Cena dřeva byla vyčíslena správně, když soudy vycházely z ceny habrového dřeva obvyklé pro dané období a lokalitu a z odborného vyjádření Ing. Tomáše Němečka o maximálním možném množství nákladu dřeva při dodržení maximální povolené užitečné hmotnosti vozidla (odst. 15 rozsudku soudu prvního stupně). Správně uzavřel i odvolací soud, že obviněný vždy naložil do auta maximální možné množství dřeva, neboť by bylo zcela nelogické, aby tak neučinil, když na místo jezdil opakovaně, čímž se zvyšovalo riziko jeho přistižení, tudíž maximálním nákladem minimalizoval počet jízd a tím i pravděpodobnost přistižení (odst. 5 usnesení odvolacího soudu). Nad rámec uvedeného je namístě poznamenat, že obviněný žádný extrémní rozpor či zásadní porušení práva na spravedlivý proces, které by případně opodstatňovalo zásah Nejvyššího soudu do provedeného dokazování, ani nenamítl (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 5. 2006, sp. zn. 5 Tdo 534/2006, a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 3. 2006, sp. zn. 8 Tdo 373/2006).

Pod obviněným uplatněným dovolací důvodem podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze s jistou mírou benevolence podřadit námitku obviněného ohledně porušení zásady subsidiarity trestní represe. Obviněný namítl, že s ohledem na hodnotu odcizené věci, jen nepatrně převyšující 5 000 Kč, lze

aplikovat zásadu subsidiarity trestní represe a věc postoupit přestupkovému orgánu. K této námitce je namístě připomenout, že úvaha o tom, zda jde o čin, který s ohledem na subsidiaritu trestní represe není trestným činem z důvodu nedostatečné společenské škodlivosti případu, se uplatní v případech, v nichž posuzovaný skutek z hlediska spodní hranice trestnosti neodpovídá běžně se vyskytujícím trestným činům dané skutkové podstaty (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 1. 2015, sp. zn. 8 Tdo 1634/2014). Na druhé straně je potřeba uvést, že princip ultima ratio nelze vykládat v tom smyslu, že trestní postih závisí pouze na tom, zda byly či nebyly, příp. jakým způsobem, uplatněny i mimotrestní právní prostředky. Zásadně tedy platí, že každý protiprávní čin, který vykazuje všechny znaky uvedené v trestním zákoníku, je trestným činem, a proto ho obecně nelze považovat za čin, který není společensky škodlivý (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 7. 2015, sp. zn. 3 Tdo 883/2015). Jednání obviněného nijak nevybočuje z běžného rámce trestné činnosti tohoto charakteru a jeho společenská škodlivost není pod tuto úroveň ničím snižována. Obzvláště pokud je vzat v potaz způsob, jakým obviněný přečin spáchal, a to tak, že jel na místo v průběhu víkendu opakovaně a navíc s pomocníkem. Na základě uvedeného shledal Nejvyšší soud tuto námitku zjevně neopodstatněnou.

Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. je dán, jestliže bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v § 256b odst. 1 písm. a) až k) tr. ř. Jelikož Nejvyšší soud shledal dovolání obviněného zjevně neopodstatněným z hlediska dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., pak je zjevně neopodstatněným i z hlediska dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř.

Obiter dictum je namístě poznamenat, že obviněný prakticky totožnou argumentaci uplatnil již v řízení před soudy nižších stupňů. V této souvislosti lze poukázat na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2002, sp. zn. 5 Tdo 86/2002, z něhož vyplývá, že opakuje-li obviněný v dovolání v podstatě jen námitky uplatněné již v řízení před soudy prvního a druhého stupně, se kterými se soudy obou stupňů v dostatečné míře a správně vypořádaly, jde zpravidla o dovolání, které je zjevně neopodstatněné ve smyslu § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.

Protože napadené rozhodnutí netrpí vytýkanými vadami, Nejvyšší soud dovolání obviněného odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. jako zjevně neopodstatněné.

Poučení: Proti tomuto usnesení není opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 14. 11. 2018

JUDr. Petr Angyalossy, Ph. D.
předseda senátu